

Секція : Економічні науки

РОМАНЮК К.К.

Студентка 4-го курсу

Донецького національного університету економіки та торгівлі

імені Михайла Туган-Барановського

м. Донецьк, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ - ОСНОВНИЙ ФАКТОР ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Україна потенційно може бути однією з провідних країн із залучення іноземних інвестицій (як прямих, так і портфельних). Цьому сприяє її величезний внутрішній ринок, порівняно кваліфікована і водночас дешева робоча сила, значний науково-технічний потенціал, великі природні ресурси та наявність інфраструктури, хоч і не надто розвиненої.

Проте притоку в інвестиційну сферу іноземного та приватного національного капіталу перешкоджають політична нестабільність, недосконалість законодавства, нерозвиненість виробничої та соціальної інфраструктури, недостатнє інформаційне забезпечення, а також корупція. Саме через корупцію і бюрократію, недосконалу систему оподаткування Україну відносять до групи країн з найбільшим інвестиційним ризиком. Сьогодні ще остаточно не вирішено, якою буде податкова політика держави, на що можуть розраховувати інвестори, які бажають увійти на український ринок, тому ці питання вимагають негайного розгляду.

Кожне підприємство, яке працює в умовах ринкової економіки, не може існувати без чітко розробленої стратегії. Ключове завдання формулювання стратегії полягає в пошуку шляхів подолання конкуренції на ринку та забезпеченні високих темпів економічного розвитку підприємства за достатньої фінансової стійкості. Інвестиційна діяльність є найважливішою складовою частиною підприємницької діяльності.

Основною метою інвестиційної діяльності є забезпечення найбільш ефективних шляхів реалізації інвестиційної стратегії підприємства на окремих етапах розвитку.

Питанню формування ефективної стратегії підприємства присвячено велику кількість наукових праць [5; с.8-10]. Базовими є праці закордонних науковців.

В сучасних умовах розвитку ділової активності в Україні ринкове середовище стає все більш динамічним. Однак, розвиватися й успішно конкурувати можуть лише ті підприємства, які організовують фінансування та розвиток своєї діяльності стратегічно правильно. Саме тому виникає необхідність формування ефективної стратегії розвитку підприємств, що й є метою дослідження.

Постійна мінливість ринкового середовища зумовила необхідність застосування стратегічного підходу до системи господарювання на підприємстві. Термін «політика» виражає сукупність цілей і задач стратегічного і тактичного характеру, а також механізму їх реалізації в будь-якій сфері діяльності. Інвестиційна політика підприємства — частина загальної економічної стратегії, яка визначає вибір і способи реалізації найбільш раціональних шляхів оновлення та розширення його виробничого і науково-технічного потенціалу [4, с.34-37].

Стратегія — це генеральна комплексна програма дій, яка визначає пріоритетні для підприємства проблеми, його місію, головні цілі та розподіл ресурсів для їхнього досягнення. Вона формулює цілі та способи їхнього досягнення так, щоб вказати підприємству певний напрямок розвитку. За своїм змістом стратегія є довгостроковим плановим документом [1, с.15; 6, с.26].

Першим, найбільш суттєвим і визначальним рішенням за стратегічним плануванням є вибір цілей. Реальність та ефективність

стратегії підприємства буде забезпечено, якщо стратегічні цілі будуть конкретними та вимірюваними.

Наступним важливим кроком є вивчення внутрішнього середовища. Аналіз внутрішнього середовища є найважливішим для інвесторів, особливо у випадку придбання підприємства. Він проводиться у розрізі таких блоків, як продукція, виробничий апарат, система управління.

Ще одним важливим кроком є вивчення зовнішнього середовища. Аналіз зовнішнього середовища — це безперервний процес спостереження, вивчення та контролю за діями зовнішніх чинників для того, щоб своєчасно та вичерпно визначити можливості і загрози для підприємства [3, с.44].

Інвестиційна стратегія — це система довгострокових цілей інвестиційної діяльності підприємства, обумовлених загальними задачами його розвитку її інвестиційною ідеологією, а також вибір найбільш ефективних шлях досягнення.

Інвестиційна стратегія визначається як генеральний план дій у сфері інвестиційної діяльності підприємства, який враховує пріоритетні її напрямки і форми, характер формування інвестиційних ресурсів і послідовність етапів реалізації довгострокових інвестиційних цілей, що забезпечують передбачений загальний розвиток підприємства [2, с.34].

Розробка інвестиційної стратегії включає постановку цілей інвестиційної діяльності, визначення її пріоритетних напрямків і форм, оптимізацію структури інвестиційних ресурсів і їхнього розподілу, вироблення інвестиційної політики з урахуванням найбільш важливих аспектів інвестиційної діяльності, підтримка взаємин із зовнішнім інвестиційним середовищем.

Процес розробки інвестиційної стратегії є найважливішою складовою загальної системи стратегічного вибору підприємства, основними елементами якого є місія, загальні стратегічні цілі розвитку,

система функціональних стратегій у розрізі окремих видів діяльності, способи формування та розподілу ресурсів. При цьому інвестиційна стратегія взаємодіє з іншими елементами стратегічного вибору підприємства. Актуальність розробки інвестиційної стратегії підприємства визначається низкою умов.

Найважливішою умовою є інтенсивність зміни чинників зовнішнього інвестиційного середовища. Висока динаміка основних макроекономічних показників, пов'язаних з інвестиційною активністю підприємств, темпи технологічного прогресу, коливання кон'юнктури інвестиційного ринку, мінливість державної інвестиційної політики і форм регулювання інвестиційної діяльності не дозволяють ефективно управляти інвестиціями підприємства на основі лише раніше накопиченого досвіду та традиційних методів інвестиційного менеджменту.

В цих умовах відсутність розробленої інвестиційної стратегії, адаптованої до можливих змін чинників зовнішнього інвестиційного середовища, може призвести до того, що суперечливі інвестиційні рішення окремих структурних підрозділів підприємства спричинять зниження ефективності інвестиційної діяльності в цілому.

Розробка інвестиційної стратегії відіграє значну роль у забезпеченні ефективного розвитку підприємства. Ця роль полягає в тому, що розроблена інвестиційна стратегія:

- дозволяє реально оцінити інвестиційні можливості підприємства, забезпечити максимальне використання його внутрішнього інвестиційного потенціалу і можливість активного маневрування інвестиційними ресурсами;

- враховує заздалегідь можливі варіації розвитку неконтрольованих підприємством чинників зовнішнього інвестиційного середовища і дозволяє звести до мінімуму їхні негативні наслідки для діяльності підприємства;

- відображає переваги підприємства в інвестиційній діяльності порівняно з його конкурентами;
- забезпечує чіткий взаємозв'язок стратегічного, поточного й оперативного управління інвестиційною діяльністю підприємства;
- забезпечує реалізацію відповідного менталітету інвестиційної поведінки в найбільш важливих стратегічних інвестиційних рішеннях підприємства;
- є однією з передумов стратегічних змін загальної організаційної структури управління й організаційної культури підприємства.

Таким чином, в умовах ринкової економіки існують різноманітні можливості для інвестування. Разом з тим будь-яке підприємство має обмежені фінансові ресурси, доступні для інвестування. Тому потрібно діяти, дотримуючись власної інвестиційної стратегії в цілому, а також враховувати позиції інвестиційної політики.

Література

1. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента: В2-хт. - К.: Ника-центр, 2001. — Т. I.- 531 с.
2. Брігхем Е.Ф. Основы финансового менеджмента. - К.: Вазак; Молодь, 2004. - 1002 с.
3. Инвестирование, финансирование, кредитование. Стратегия и тактика предприятия / Н.Н. Ушакова, Т.Е. Унковская, Н.Н. Гуляева, Н.А. Гринюк. - К.: КГТЗУ, 2004. - 192 с.
4. Маховикова Г.А., Кантор В.Е. Инвестиционный процесс на предприятии. - СПб: Питер, 2006.- 171с.
5. Покрашений С.Ф. Економіка підприємства: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2001. - 528 с.
6. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. - К., 2003. - 589 с.